

Domácí úkoly

Táta parták

Co od DÚ učitelé a někteří rodiče očekávají

- Zopakování naučených vědomostí
- Vedení k zodpovědnosti
- Vedení k plnění povinností
- Vedení k celoživotnímu vzdělávání
- Zapojení rodičů do vzdělávání
- Další?

Mohou být DÚ uloženy školou jako povinné?

NE

NE

NE

Mohou být DÚ uloženy školou jako povinné?

- ČŠI a MŠMT tvrdí, že ANO
- Mnozí právníci se přiklání spíš k tvrzení, že NE
- Ombudsman?
- Soudy?

Právní argumenty obhajující povinnost DÚ

- § 22 žáci jsou povinni plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem
- § 2 Cílem vzdělávání je mimo jiné také vést člověka k učení se v průběhu celého života, při vědomí jeho spoluodpovědnosti za vzdělávání
- § 44 Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení

Právní argumenty proti povinnosti DÚ

- LZPS - povinnosti lze ukládat toliko na základě zákona, v jeho mezích a za současného zachování základních práv a svobod
- § 1 Školský zákon upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání **ve školách a školských zařízeních**
- § 30 ŠZ - Školní řád a vnitřní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců **ve škole nebo školském zařízení**
- ČŠI – o přestávkách nejsou žáci povinni se řádně vzdělávat
- § 884 NOZ Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte

Povinné DÚ – výhody

- Děti si učivo zopakují
- Rodič je zapojen do vzdělávání dětí
- Děti jsou vedeny k organizaci vlastního času
- Další?

Povinné DÚ – nevýhody

- Mocenský vzor (mám-li nad někým moc, mohu ho nutit)
- Vedení k poslušnosti a podřízenosti
- Ztráta osobní zodpovědnosti a schopnosti rozhodovat o svých potřebách dle vlastních priorit
- Narušení domácí pohody a vztahů při vynucování úkolů doma
- Demotivace od samostatného vzdělávání
- Méně času na hru a odpočinek
- Další?

Domácí úkoly ve světě

- Francie – od roku 1956 DÚ na prvním stupni zákonem zakázány
- V USA zakázány v mnohých školách na Floridě, New Yorku
- Žádné DÚ ve svobodných školách typu Sudbury Valley
- V ČR žádné DÚ např. ve škole *Ježek bez klece* v Brně

Vědecký výzkum proti DÚ na prvním stupni

Harris Cooper – psycholog, neurolog

- DÚ zadávané v útlém věku zvyšují negativní postoje dětí ke škole
- Malé děti zřídka zvládají dovednosti time managementu nebo silné emoce, které domácí úkoly doprovázejí
- U dětí na 1. stupni je lepší s domácími úkoly počkat

Nutit nebo nenutit?

- Nucení do učení je vnější motivace, která ničí vnitřní motivaci se učit
- Jak se cítíte, když vás někdo něco donutí udělat? Máte chuť to dělat?
- Povinná četba a motivace k četbě ve volném čase?
- Povinná školní docházka a motivace k učení po skončení školy?

Povinnost vs zodpovědnost a svoboda

- Vede vynucování povinností k zodpovědnosti a samostatnosti?
- Kdo nese zodpovědnost při vynucování a kontrole povinností?
- Lze dosáhnout zodpovědnosti a samostatnosti bez svobody chybovat?

Povinné DÚ jako příprava na reálný život?

- Co v běžném reálném životě dělat musíme bez možnosti volby?
- Je povinnost chodit do zaměstnání?
- Je nějaký rozdíl mezi úkolem v zaměstnání a povinným DÚ?
- Je nucení do DÚ totéž jako dobrovolné plnění vlastních povinností?

Vynucování DÚ vs morálka

- ***Zlaté pravidlo morálky – co nechceš, aby činili tobě, nečiň jiným***
- Chcete být ostatními nuceni do práce bez možnosti volby?
- Je tedy vynucování DÚ morální?
- Princip neagrese
 - Morální postoj, který agresi prohlašuje za nelegitimní už z její podstaty
 - Jednání je agresivní, pokud je proti vlastníkově svobodné vůli a narušuje-li jeho právo rozhodovat za sebe a princip sebevlastnictví
 - Agrese je legitimní pouze v sebeobraně nebo obraně ostatních

Každé nucené učení je aktem agrese [Peter Gray, vývojový psycholog]

Celospolečenský dopad vynuceného vzdělávání

- Společnost bude přesně taková, jak se budeme chovat k našim dětem
- Budeme-li je nutit, bude plná nucení
- Budeme-li se k nim chovat mocensky, bude plná uplatňování moci
- Chceme-li morální společnost, s respektem a bez útlaku, musíme se tak chovat i k našim dětem

Volná diskuze